

Sygn. akt **XXIII Ga 589/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Sobieszczęński
Sędziowie:	SO Małgorzata Siemianowicz - Orlik SR del. Anna Janas (spr.)
Protokolant:	Aneta Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 31 stycznia 2013 r., sygn. akt VIII GC 2019/12

oddala apelację.

Sygn. akt XXIII Ga 589/13

UZASADNIENIE

W dniu 5 lipca 2012 r. powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. (dalej E.) wniosła pozew przeciwko (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. (dalej (...)), żądając zasądzenia kwoty 1 131,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego wedle norm przypisanych oraz kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Powódka podała w uzasadnieniu, iż na podstawie umowy cesji wierzytelności zawartej przez powódkę z poszkodowanym, przysługuje jej od pozwanej będącej ubezpieczycielem sprawcy szkody komunikacyjnej zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego.

W dniu 11 lipca 2012 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie Sąd Gospodarczy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie VIII GNc 3197/12 i orzekł zgodnie z żądaniem pozwu .

Sprzeciwem od nakazu zapłaty pozwana zaskarżyła powyższy nakaz w całości oraz wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów sądowych .

Pozwana zakwestionowała wysokość stawki, podnosząc, iż została ona zawyżona przez powódkę. Pozwana zakwestionowała także czas naprawy pojazdu, a w konsekwencji czas najmu pojazdu zastępczego przez 16 dni, gdzie w opinii pozwanego naprawa mogła zostać dokonana w czasie rzeczywistym 1 dnia. Pozwana wskazała, że brak jest udowodnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy uszkodzeniem pojazdu, a koniecznością korzystania w tym czasie z pojazdu zastępczego w okresie 4 dni. Pozwana podkreśliła, iż uprawniony do odszkodowania w razie zaistnienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem obowiązkowym jest zobowiązany do zapobieżenia zwiększeniu się szkody, a jedynie przedstawienie faktury nie przemawia za obiektywnym przedstawieniem szkody rzeczywistej jako szkody z OC i jest zaprzeczeniem ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2013 r, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 756,45 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 7 czerwca 2012 do dnia zapłaty, w pozostałym zakresie oddalił powództwo, kosztami postępowania obciążył powoda w 33 % a pozwanego w 67 % pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu oraz oddalił wnioski o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

Powyższe orzeczenie wydane zostało w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 4 stycznia 2012 r. w W. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki S. (...) o nr rej. (...) stanowiący własność W. M.. Sprawcą zdarzenia był K. B. kierujący pojazdem marki (...) o nr rej. (...), który miał zawartą umowę ubezpieczenia OC o nr (...) z (...) S.A. Zgłoszenie szkody u ubezpieczyciela sprawy nastąpiło w dniu 4 stycznia 2012 r. Uszkodzony pojazd został oddany do naprawy w dniu 26 marca 2012 r., a odebrany z warsztatu naprawczego w dniu 30 marca 2012 r. Oględziny tego pojazdu przez przedstawiciela towarzystwa ubezpieczeń miały miejsce w dniu 20 stycznia 2012 r., a kalkulacja naprawy została dokonana przez towarzystwo ubezpieczeń i dostarczona do serwisu naprawczego w dniu 23 stycznia 2012 r. W dniu 26 marca 2012 r. pomiędzy (...) sp. z o.o. w P., jako wynajmującym, a poszkodowanym, jako najemcą, została zawarta „umowa najmu (...) ((...)) o nr (...)”, której przedmiotem był pojazd zastępczy marki T. (...) o nr rej. (...). Pojazd został wydany najemcy tego samego dnia. (...) zastępcze było niezbędne poszkodowanemu do dojazdu do pracy i z pracy (ok. 50 km dziennie). Zgodnie z § IV.1 umowy, najemca zobowiązał się „zapłacić Wynajmującemu czynsz najmu za auto zastępcze w wysokości wynikającej z Cennika (...) ((...)) [Załącznik nr 1 do niniejszej umowy].” W dalszej części § IV.1 umowy postanowiono, że: „Z uwagi na fakt, iż w dniu zawierania niniejszej umowy, Stronom nie jest znana długość okresu najmu auta zastępczego, dokładna wysokość czynszu najmu, określona zostanie w dniu zwrotu pojazdu przez Najemcę”. Najemca oświadczył, iż „akceptuje stawki czynszu przewidziane dla wynajętego przez niego auta zastępczego, zawarte w Cenniku (...) ((...)), z którym się zapoznał i który otrzymał oraz wyraża zgodę na wystawienie przez Wynajmującego faktury VAT za usługę najmu bez podpisu Najemcy.” W § IV2 umowy określono, że „zaspokojenie roszczeń Wynajmującego względem Najemcy z tytułu czynszu najmu za auto zastępcze, nastąpi poprzez przeniesienie na rzecz Wynajmującego wierzytelności z tytułu zwrotu kosztów najmu auta zastępczego”. W § IV.3 umowy postanowiono, że zaspokojenie roszczeń Wynajmującego względem Najemcy z tytułu wynajmu auta zastępczego w sposób opisany § IV2 umowy nie nastąpi, jeżeli Najemca: a) nie zgłosi szkody w towarzystwie ubezpieczeń sprawy szkody w pojeździe Najemcy, b) nie współdziała z Wynajmującym w zakresie dochodzenia roszczeń dotyczących pokrycia przez towarzystwo ubezpieczeń sprawy szkody, kosztów najmu auta zastępczego, c) poda informacje niezgodne z prawdą lub/i okaże się, iż szkoda w pojeździe najemcy - nie jest - w rozumieniu przepisów prawa - szkodą, którą można likwidować w ramach ubezpieczenia OC sprawy.

W dniu 26 marca 2012 r. poszkodowany jako cedent, zawarł z (...) sp. z o.o. w P., jako cesjonariuszem, umowę cesji wierzytelności, obejmującą prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego, przysługującą cedentowi w związku ze szkodą komunikacyjną, likwidowaną przez (...) S.A. Wraz z wierzytelnością przechodziły na cesjonariusza wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenia o zaległe odsetki. Poszkodowany zwrócił samochód w dniu 30 marca 2012 r. Nadto w § 3 umowy cesji, cedent zobowiązał się w terminie 3 dni od podpisania umowy cesji do zawiadomienia Towarzystwa (...) o przelewie wierzytelności. W dniu 2 lutego 2012 r. (...) sp. z o.o. w P. wystawiła

na poszkodowanego fakturę VAT nr (...) na kwotę brutto 1 279,20 zł za wynajem pojazdu zastępczego za okres 4 dni. Pismem z dnia 27 kwietnia 2012 r., (...) sp. z o.o. w P. wezwała (...) S.A. do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie brutto 1 279,20 zł - w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisma. Pismem z dnia 14 czerwca 2012 r. (...) S.A. w W. zawiadomiła poszkodowanego o wypłacie odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego w wysokości 147,60 zł brutto za jedną dobę oraz za okres czasu niezbędny do przeprowadzenia powypadkowej naprawy pojazdu wynoszący 1 dzień. W dniu 21 maja 2012 r. (...) sp. z o.o. w P. wystąpiła do (...) S.A. z przedsądowym wezwaniem do zapłaty kwoty 1 131,60 zł - w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma. Wydając powyższe rozstrzygnięcie sąd rejonowy uznał, iż roszczenie strony powodowej jest zasadne jedynie w części.

Sąd wskazał, iż czas naprawy pojazdu uszkodzonego zdarzeniem drogowym skorelowany jest z okresem najmu pojazdu zastępczego i dalej wysokością należnego odszkodowania. Oznacza to, że ubezpieczyciel obowiązany jest jedynie do zwrotu wydatków koniecznych i niezbędnych do przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu i nie można rozciągać takich kosztów na cały faktyczny okres naprawy samochodu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 listopada 2004 r, sygn. akt II CK 494/03 opubl. Biuletyn SN 2005/3/11). Pozwana zakwestionowała długość trwania wynajmu. Zarzut pozwanej zasługiwał na uwzględnienie w ocenie Sądu. W przedmiotowej sprawie biegły stwierdził, iż uzasadnionym technologicznie i organizacyjnie czasem naprawy samochodu S. (...) były 2 dni robocze. Na podstawie przedstawionej opinii biegłego sądowego oraz materiału zgromadzonego w aktach sprawy, Sąd Rejonowy dokonał ustalenia należnego powodce odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego. Sąd Rejonowy zasądzając kwotę w wysokości 756,45 zł wziął za podstawę stawkę netto 205 zł powiększoną o należny podatek VAT (23%), którą pomnożył przez 3 dni, uznając, iż najem pojazdu zastępczego przez ten okres pozostawał w adekwatnym związku z przyczynowym z kolizją drogową z dnia 4 stycznia 2012 r. W pozostałym zakresie powództwo jako nieudowodnione podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., z którego wynika, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Strona powodowa wobec tego, że w pozwie dochodziła kwoty 1 131,60 zł, a zasądzone zostało na jej rzecz 756,45 zł, wygrała sprawę w 67%, wobec czego pozwana w 33 %.

Zaskarżając wyrok w części oddalającej powództwo oraz rozdzielającej koszty postępowania między stronami tj. w pkt 2 i 3 wyroku. Powód zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego, poprzez poczynienie ustaleń sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym i uznanie, że powód stosuje stawki najmu pojazdów rażąco przekraczające stawki rynkowe oraz, że zasadny jest zwrot kosztów najmu za krótszy czas naprawy tj. za 3 dni.

2. mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 kodeksu postępowania cywilnego, poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego i ustalenie uzasadnionego czasu najmu oraz wysokości poniesionej szkody w postaci kosztów najmu w oparciu jedynie o opinię biegłego.

3. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 361 § 1 i § 2 kodeksu cywilnego w zw. z art. 822 § 1 i § 2 kodeksu cywilnego sprzeciwiające się zasadzie pełnej rekompensaty szkody w ten sposób, że Sąd obniżył kwotę należnego odszkodowania w wyniku czego nie zostały powodowi zwrócone pełne koszty najmu pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego i szkoda nie została w pełni naprawiona.

4. naruszenie prawa materialnego tj. art. 353¹ kodeksu cywilnego, sprzeciwiające się zasadzie swobody umów, poprzez zastosowanie stawki dobowej najmu w oparciu o ceny stosowane przez inne podmioty, podczas gdy strony umowy najmu ustaliły inną cenę, a poszkodowany uznał dołączony do akt sprawy cennik i wyraził zgodę na określoną stawkę najmu.

5. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6 kodeksu cywilnego polegające na błędnym przyjęciu, że strona powodowa nie udowodniła w niniejszej sprawie okresu niezbędnego do najmu pojazdu zastępczego pozostającego w adekwatnym związku przyczynowym z kolizją drogową z dnia 4 stycznia 2012 r.

Powołując się na powyższe zarzuty wniósł o :

1. zmianę wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie w pkt. 2 poprzez uwzględnienie powództwa w części oddalonej i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 375,15 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty.
2. zmianę wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie w pkt. 3 poprzez obciążenie pozwanego w całości kosztami postępowania pierwszoinstancyjnego
3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania drugoinstancyjnego, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.
4. alternatywnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji powoda w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych. Pozwany zaprzeczył zasadności twierdzeniom i zarzutom, w całości podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

W ocenie Sądu Okręgowego nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie bowiem z literalnym brzmieniem art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Z treści art. 233§1 kpc wynika uprawnienie Sądu do swobodnej oceny dowodów na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zaoferowanego przez strony postępowania, tym samym do naruszenia dochodzi jedynie w sytuacji jaskrawego i istotnego naruszenia zasad jakimi kierować się winien sąd przy ocenie dowodów zebranych w sprawie. Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku w sposób szczegółowy wskazał z jakich powodów uznał, iż stawka zastosowana przez powoda w sposób rażący przekracza ceny na rynku lokalnym. Niezasadny jest również zarzut, iż sąd rejonowy ustalił wysokość szkody jedynie na podstawie opinii biegłego. Podnieść bowiem należy, iż sąd rejonowy dokonał ustalenia wysokości szkody na podstawie art.322 k.p.c. uznając, iż jej ściśle udowodnienie nie jest możliwe. Sąd Okręgowy w pełni popiera te ustalenia. Odnosząc się do ustalenia uzasadnionego czasu najmu pojazdu zastępczego i co się z tym wiąże wysokości poniesionej szkody, Sąd Okręgowy uznaje za zasadne stanowisko zaprezentowane przez Sąd Rejonowy. Podnieść należy, wbrew twierdzeniom skarżącego, iż Sąd Rejonowy swoje ustalenia odnośnie długości okresu najmu pojazdu oraz wysokości szkody oparł na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, w tym opinii biegłego. Sąd Okręgowy popiera stanowisko sądu I instancji odnośnie okresu najmu pozostającego w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą. Podnieść należy, iż zgodnie z art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko na normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Ubezpieczyciel obowiązany jest do zwrotu wydatków koniecznych i niezbędnych do przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu i nie można rozciągać takich kosztów na cały faktyczny okres naprawy samochodu ,ponieważ ubezpieczyciel nie odpowiada za złą organizację pracy zakładu naprawczego. Obciążenie ubezpieczyciela tymi kosztami byłoby naruszeniem przepisów m.in. art. 361 k.c. oraz art. 436 k.c. W związku z powyższym podnieść należy, iż wybór zakładu naprawczego, wybór trybu naprawy, nie uzgodnienie wcześniejszego dostarczenia części zamiennych jest świadomą decyzją poszkodowanego, która wyrządziła poszkodowanemu szkodę, ale nie będzie podlegać kompensacji przez ubezpieczyciela sprawcy szkody. Mając na względzie dotychczasowe rozważania, nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 361 § 1 i

2 k.c. w zw. z art. 822 § 1 i § 2 k.c. Jak już wyżej wskazano naprawieniu ma podlegać szkoda pozostająca w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem, nie zaś koszty wszelkich zobowiązań zaciąganych przez pokrzywdzonego.

Bezzasadny jest również zarzut naruszenia przez Sąd I instancji treści art. 353¹ k.c. przez ustalenie ceny dobowej najmu poprzez odniesienie się do cen rynkowych stosowanych przez inne podmioty. Sąd Okręgowy nie podważa samej zasady swobody umów tam wyrażonej, ale swoboda nie oznacza pełnej dowolności i znajduje ograniczenie przez zastosowanie przez ustawodawcę zwrotu „byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego”. Podnieść należy, iż wysokość rekompensaty pieniężnej powinna odpowiadać wydatkom rzeczywiście poniesionym, przy uwzględnieniu cen na rynku lokalnym, i jest to ograniczenie kompensaty szkody, chroniącej sprawcę szkody przez nieograniczoną odpowiedzialnością lub całkowicie dowolnym kształtowaniem cen, jak słusznie wskazał sąd I instancji. Niezasadny jest również zarzut naruszenia art. 6 k.c. polegający na błędnym przyjęciu, że powód nie udowodnił niezbędnego okresu najmu pojazdu zastępczego pozostającego w adekwatnym związku przyczynowym. Jak już wyżej wskazano sam fakt najmu pojazdu zastępczego przez pokrzywdzonego w okresie naprawy pojazdu uszkodzonego nie świadczy o tym, iż cały okres najmu pojazdu pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze szkoda.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.